

sens Medlemmer kræves ogsaa Statstilskud. De jydsk Landboforeninger have et Medlemsantal af 33,000, og deres aarlige Administrationsudgifter opgives til 17,000 Kr.; det bliver altsaa ikke ret meget pr. Medlem, ikke mere end omtrent 50 Øre. Jeg tror, at saa store Foreninger, der jo dog trods alt maa siges at repræsentere den mest velhavende Del af den jydsk Befolkning, nok selv kunde bære denne Udgift. Jeg har dog ikke stillet Forslag om at nægte denne Bevilling og skal gerne stemme for den, skønt jeg maa sige, at det har sine store Betænkeligheder, og at det er et aldeles nyt Princip, vi her slaa ind paa. Men jeg stemmer for den med den Motivering, at denne Bevilling, hvis den bliver vedtagen, ikke kan andet end medføre sine Konsekvenser. Thi med akkurat samme Ret, som de samvirkende Landboforeninger komme og kræve Bidrag fra Staten til Dækning af deres Administrationsudgifter, kunne ogsaa andre Foreninger, som deltage i vort Erhvervsliv, komme og kræve Statens Støtte. Jeg sigter her til Industriens Foreninger. De kunne med samme Ret komme og kræve Statstilskud. Det samme gælder Handelsforeninger, og endelig tænker jeg ogsaa paa Arbejdernes Organisationer, der udgøre et lige saa vigtigt Led af vort Erhvervsliv som disse Landboforeninger, og som derfor med samme Ret kunne komme til Staten og sige: I skulle ogsaa dække en Del af de Udgifter, vore Foreningers Administration medfører. Jeg siger udtrykkeligt, at naar jeg stemmer for denne Bevilling, er det, fordi jeg ikke kan se rettere, end at det vil medføre sine Konsekvenser, saaledes at andre med samme Ret kunne komme og stille samme Fordring. Jeg vil da haabe, at de, som nu stemme for disse Bevillinger til Landboforeninger, ogsaa ville være villige til at stemme for Bevillinger i lignende Retninger, som maatte blive forlangte til de andre Foreninger, jeg har nævnt. Jeg vil dernæst gerne sige et Par Ord om de 100,000 Kr., som skulle bevilges til Landmandsforsamlingen i Odense i Aaret 1900. Det er allerede af den ærede Ordfører blevet oplyst, at den forrige Landmandsforsamling fik et Tilskud af 61,000. Saa vidt jeg ved, var det først 50,000 Kr. og senere 11,000 Kr. Nu forlanges der paa et Brædt et Beløb af 100,000 Kr. Man vil se, at der er en meget betydelig Stigning i Statstilskuddet fra forrige Gang. Jeg vil berøre, at disse Landmandsforsamlinger saavel som Udstillinger i Almindelighed efter min Mening ikke have saa overordentlig

stor Betydning, som mange ville tillægge dem. Jeg tror, de have størst Betydning for den By, som er saa heldig at blive valgt til Samlingssted. Men skønt jeg vil se bort derfra, synes jeg dog, det er en meget stor Fordring, der her stilles til Statskassen om paa en Gang at sætte Beløbet op med 39,000 Kr. til en Landmandsforsamling. Jeg vil haabe, at vi saa med disse 100,000 Kr. foreløbig maa være naaede op til Maksimum for Statstilskud. Man skulde undres over, at der skal behøves et saa stort Beløb til en Udstilling, der kun skal vare nogle faa Dage; men naar man ser paa de Udgifter, som opgives, kan man godt forstaa, at Pengene ville gaa med. Saaledes opgives der af den Komite, som er nedsat til at forberede Udstillingen, at der skal bruges 15,000 Kr. til Festsiddage og Musik og Udflugter. Endvidere 5,000 Kr. til Medailler og Diplomer, 4,000 Kr. til Indkvartering, 10,000 Kr. til Bogtryk og Bogbinderarbejde og 150,000 Kr. til de rent interimistiske Bygninger, som skulle opføres for at kunne rumme Udstillingen. Naar man blot ser paa disse enkelte Poster, kan man nok forstaa, at der kan være Brug for store Beløb og stort Tilskud fra Statskassens Side. Derimod ere de Bidrag, som selve Landbruget skulde yde til Udstillinger som denne, meget smaa. Jeg skal saaledes nævne, at til Landmandsforsamlingen i Randers gav f. Eks. samtlige Lens- og Stamhusbesiddere her i Landet 5881 Kr., hvoraf de jydsk Lens- og Stamhusbesiddere 2,881 Kr., medens de fra Øerne altsaa tilskød 3,000 Kr. Det synes jo ikke at være meget fra en saadan Stand, der i sin Midte tæller Folk, som ere Millionærer baade en, to, ja maaske ti Gange. Komiteen i Odense mener nu imidlertid, at Lens- og Stamhusbesidderne denne Gang ville strække sig noget videre og yde et Tilskud af 10,000 Kr., hvad jeg i hvert Fald tvivler om vil blive Tilfældet. Landbruget selv yder altsaa, synes jeg, ikke stort til denne Landmandsforsamling. En af de Grunde, hvorfor Udgiften er bleven saa høj denne Gang, motiveres ved, at Landmandsforsamlingen skulde forbindes med en landbohistorisk Udstilling, som skulde give en Fremstilling af alt, hvad der vedrører Landbruget gennem dette snart forløbne Aarhundrede. En saadan Udstilling kan naturligvis blive af betydelig Interesse, og jeg vil navnlig tillade mig at henlede Opmærksomheden paa en Side vedrørende vort Landbrug, en Side, der sjældent plejer at komme frem ved Landmandsforsamlinger,